

איכר פשוט, ושורשי, שבתברתו משתכרת לילה קדובה בלילה אחד, במיסבאה קטנה. ומה יוצא כשמערבבים את כל התבשיל הזה יחד? דייה לצרה (ולביקורת) בר שעתה. מה שיקבע את גורל הסרט בעיני הקהל הרחב, היא הדרך בה יקבלו, למשל, את המירדף הארוך מאוד בסוף הסרט, אחרי זוג האוהבים הנמלטים מידי הר מישטרה ומנסים לעבור את גבול המדינה בגלגל, דרך ביצות, יערות ונהרות קפואים. או את העובדה שיהודה ברקן מנתח

לילה קדובה (בו"ב) בולינה, זורבה ה"י וונ"י) כשהיא שיכורה, רוקדת ושרה עם קלייב רביל כאיכר רוסי שניקלט למקום.

לילה קדובה וג'ראלדין צ'אפלין, אם ובתה בסרט, בסצינת חרדה טרנסמישפט, בו נדונה האם ל-10 שנות עבודת-פרך בשל רצונה לעלות.

את עצמו על ספינת נהר, בעזרת סכין מטבח ובקבוק וודקה, או את שיטות הי חקירה במרתפי המישטרה-החשאת הי שואבים השראתם (אפילו בתאורה) הישר מההודאה של קוסטס גבראס.

אם כל אלה ייראו לקהל, הרי שהסרט יצדיק את עצמו מבחינה מסחרית, וזה הישג לא קטן. מאחר וזו בינתיים ההרפת קאה הכספית הנועזה ביותר של סרטי נוח עד עצם היום הזה. לדברי מנחם גולן, זה עלה כמיליון וחצי ל"י, וזאת מבלי לקחת בחשבון את השכר שמגיע לו כי במאי.

אבל בין אם זה יכניס סכום זה או לאו, לגולן עצמו אין שום ספק: "זה הסרט הטוב ביותר שלי". אמנם הוא אמר זאת כבר כמה פעמים בעבר, על סרטים אחרים, אבל הפעם נראה שהוא באמת צודק.

תדרין

תל-אביב

*** הגן של פינצי קונטיני (גורדון, איטליה) — פרק בתולדות שואת

פעם גאבן -

תמיד גאבן

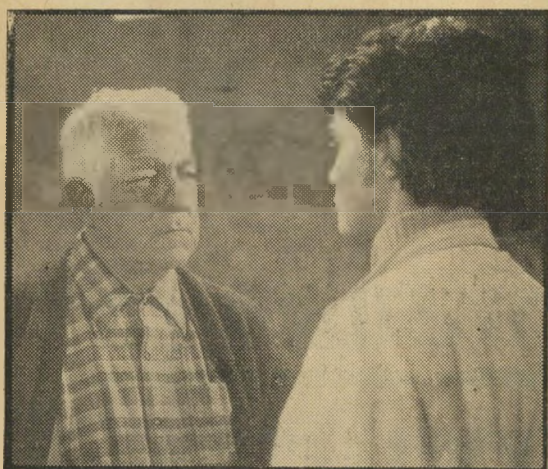

הראש (פאר, תל-אביב, צרפת) — בעל חווה אמיד, המנהל את חיי משפחתו ביד חזקה ובזרוע נטויה, מגלה שנכדו, אשר יצא לפרוץ ללמוד רפואה וטרינרית ומשום-מה הפך לברמן על אוניה, עוסק, בזמנו החופשי, בסחר הרואין. מאחר והחווה הוא ז'אן גאבן, הוא מחרים את הסחורה, מסתיר את הנכד במרתף, ומחסל כנופייה שלמה של העולם התחתון המנסה להניח ידה גם על ההרוי אין שנעלם — וגם על הנכד הבלתי מהימן.

בקיצור, סיפור שנתפר כאילו במיוחד עבור הכוכב הצר-פתי הוותיק, המרגיש עצמו בבית, בדמותו של זקן קשוח, שתקן, עקשן ורודן, שאינו מאזין לאיש, ואינו סולח לחתנו, גם לאחר יובל שנים, על שהיה פעם פועל חווה, ונישא לבתו אחרי שהיתה כבר בהריון. ככלל סרטי, יש לגאבן מערכת פרטית משלו למדידת הטוב והרע, ואין לחוק, למישטרה או למשפט כל דרך לפרוץ לתוך מערכת זו. גאבן הוא מעל כולם, כדרכו בקודש.

בעצם הוא מעל כולם גם בהופעתו על הבד. אמנם שערו תיו לבנות לגמרי, ועיניו כמעט ונעלמות בין הקמטים הממסכים את פניו, הלוחו כבד וגופו מסורבל, יחד עם זה הוא עדיין השחקן האמין ביותר של הבד הצרפתי — אם כי בוודאי לא המגוון ביותר.

בעצם, הוא אישיות מקודשת כל-כך, שכל המתרחש סביבו נועד אך ורק לשרת אותו. הבמאי פיאר גרנייה דפר, שהיה באחרונה במאי הצצר שלו (ביים גם את "החתול") מטשטש את הצדדים השטחיים שבסיפור, ואת הדמיון שבינו

פורל וגאבן: הזקן הקשוח

לבין סרטים קודמים של גאבן, עליידי כך שהוא משאיר את המצלמה, זמן ארוך ככל האפשר, מכוונת אל פני הכור כב, ואילו התסריטאי פסקל ז'ארדן, שכותב לאחרונה את כל הדיאלוגים לגאבן, מצליח לתמצת את השורות שהוא שם בפיו, עד למינימום, מבלי להפחית מאומה מן הרושם שהן עושות.

כלומר, שלמעריציו של גאבן אין מה להתלונן. ידו של הזקן על העליונה, כמו תמיד.

האקדוחן הלא

כליכך טוב

שמש אדומה (אסתר, תל-אביב, צרפת — ארצות-הברית) — היה היתה פעם תקופה, כאשר כל במאי סרטים שבר את ראשו כדי להמציא תנוחה חדשה לנשיקה הגורלית על הבד. היום, לעומת זאת, עסוקים כולם בהמצאת דרכים חדשות להרגיל ותעלולי אלימות משוכ-ללים ומפתיעים יותר מקודמיהם.

מבחינה זאת, נראה כי טרנס יאנג, במאי "שמש אדומה" וצוות עוזריו מצאו את הנוסחה הנכונה. הם לקחו את נוסחת המערבון הקלאסי, כלומר: האקדוחן הטוב נגד האקדוחן הרע, והוסיפו לה כמה קישוטים מודרניים: ראשית, גם האקדוחן הטוב אינו כליכך טוב, משום שהוא שותפו לפשע של הרע. ההבדל ביניהם הוא שהשני בוגד בראשו ולא להיפך. שנית, חידוש מוצלח עוד יותר: לאקדוחים השלופים מצטרפת גם חרב זריזה של סאמוראי, ישר מסרטי קורסאווה. וכל זה מסביב לסיפור על שוד רכבת, בו בוזזים שני אקדוחנים, בין היתר, חרב זהב שהביא שני ריר יפאן כשי לנשיא ארצות-הברית. השגריר שולח את אחד הסמוראים המתלווים אליו (טושירו מיפונה) להחזיר את החרב ולא חשוב כיצד. בינתיים, בוגד האקדוחן הרע (אלן דילון) באקדוחן הטוב יחסית (צ'ארלו ברונסון) ונמלט עם הביוה. כל הסרט הוא מירדף אחרי דילון, מירדף אליו מצד-רפת בעל כורחה גם אורסולה אנדרס, יצאנית וידידת הפושע.

מה שקורה לכל אלה אינו מן הדברים המקוריים ביותר שאפשר להעלות על הדעת. יש כאן אינדיאנים רצחנים ופושעים צמאי דם, וסיפור שמתקדם דילוגים ומנתר מעלילה

מיפונה ודילון: סמוראים ומופלאים

צדדית אחת לשנייה, משום שבעלילה העיקרית אין מספיק בשר. אלא שטרנס יאנג לא נחשב מעולם לאיש האמנות אלא לאיש הפעולה, ובמה שנוגע להתמודדויות בין אקדוחים וסכינים, חרבות ורובים ועוד כיוצא באלה, הסרט ממלא בהחלט את תפקידו. מאחר וכל אחד מן השחקנים הראשיים אינו נדרש לשחק, אלא בסך-הכל לגלם את עצמו, מתקבלת תוצאה שהיא ללא כל ספק מסחרית, גם אם אינה מן המשובחות.

יהדות איטליה במבט נוגה וסנטימנטלי של ויטוריו דה-סיקה.

*** יום בחייו של איבן דניי סובייך תכלת, אנגליה) — יום אחד במחנה לעבודת כפייה במרחבי סיביר. פחות מעמיק ומפורט מספרו של סולז'ניץ' צין, אבל לא פחות מועזע ממנו.

*** המכונות שלי (פריז, צרפת) — הובלת מכונות מפריז ליריד הי מכונות באמסטרדם מאפשרת ל"ק (מר הילן) טאטי להמציא המון רעיונות מצד חיקים שבהם הוא נותן את הרמז הראשון שזן וסומך על פיקחות הקהל כדי שיש לים את התמונה. ההנאה ביחס ישר ל-כושר התפיסה של הצופה.

*** הגברת עם הקמדות (מקסיקו, ארה"ב) — הרומן של אלכסנדר

דיומא הבן על אהבת בן-אצילים לנערה קלת דעת. חולת שחפת, בגירסה ממור תקת ודומעת, אבל עם גרטה גרבו בתפי קיד הראשי.

*** ארטיסטים בצבא (אלנבי, צרפת) — סידרת הרפתקאותיהם של חמישיית שלומיאלים צרפתית בשם השארלן. אין בה הרבה מקוריות או חידוש, אבל זה מצחיק לעתים קרובות.

ירושלים

*** ג'ז (הבירה, ארצות-הברית) — אמריקה המבוגרת נגד אמריקה הצעירה בסרט המביא את ההתמודדות ושיא של התפרצות אלימה, בו שני הצדדים יוצאים מפסידים. פיטר בוואל מצטיין בתפקיד הראשי.

חיפה

*** דקמרון (חג, איטליה) — פאזוליני בעקבות בוקאצ'ו לועג בסרט מלא וגדוש בברקות לכל האיולת האנור שית על כל צורותיה. כדאי לראות.

*** קיץ של אהבה (ירושלים, אר"ב) — מעשייה רומנטית בנער הלומד את סודות האהבה בחופשת קיץ קסומה בבורעותיה של אשה שבעלה גויס ל-צבא. רגשני, אבל נעים לעין.

*** כתו של ריאן (סמדר, אנגליה) — סיפור אהבה צנוע לובש מימדים מונור-מנטליים בסרט רחב מימדים של דייוויד לין, שיוכר בעיקר בזכות סערה מדהימה על חופי אירלנד.